

उपपुराणानां संख्या निर्धारणम्

डॉ० प्रमिता शुक्ला

कियन्तो विपश्चितो निश्चिन्वति यद् तथा महापुराणानां संख्या अष्टादश नियताः सन्ति तथोपपुराणानां संख्या निश्चिता नास्ति । यतोहि अष्टादशभ्य उपपुराणेषुऽपि अतिरिक्तानि पुराणानि समुपलभ्यन्ते । अत उपपुराणानां संख्या अस्ति असंख्याता, किन्तु मतमेतन्नास्ति सुसङ्गतम् यतो हि महापुराणानामिव उपपुराणानामपि संख्यानियता एव सन्ति, अष्टादश, अतोऽष्टादश, महापुराणवदष्टादशानि उपपुराणानि अपि निभाल्यन्ते पुराणेषु । एवञ्च यथ अष्टादशानि महापुराणानि विद्यन्ते तथैवाष्टादश-संख्याकानि उपपुराणान्यपीति निर्विवादम् ।